

ทิศทางการวิจัยทางการศึกษาและการวัดประเมินผลการศึกษา

(พ.ศ. 2555-2560)

รัตนะ บัวสนธ์*

บทคัดย่อ

บทความทางวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย งานวิชาการ เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษาและนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาประมวลสรุปนำเสนอเป็นทิศทางประเด็นขอบข่ายหัวข้อสำหรับการวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2560 ซึ่งสรุปผลทิศทางการวิจัยแยกเป็นสองส่วน คือ ทิศทางการวิจัยทางการศึกษา มีขอบข่ายประเด็นสำคัญๆ ที่ควรมุ่งวิจัย จำนวน 5 ประเด็นใหญ่ๆ ซึ่งในแต่ละประเด็นใหญ่ๆ ก็แตกเป็นประเด็นย่อยๆ สำหรับการวิจัยทางการศึกษา รวมทั้งสิ้น 26 ประเด็นย่อย ทั้งนี้ มุ่งเน้นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยต่างๆ ได้แก่ การวิจัยและพัฒนา การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมหรือแบบอิงฐานการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวิจัยเชิงคุณภาพแบบอิงฐานเชิงพื้นที่และการวิจัยเชิงผสมผสาน สำหรับส่วนที่สอง ทิศทางการวิจัยทางการวัดและประเมินผลการศึกษา มีขอบข่ายประเด็นสำคัญๆ ที่ควรมุ่งวิจัย จำนวน 5 ประเด็น และประกอบด้วยประเด็นย่อยๆ จำนวนหนึ่งเช่นกัน โดยมุ่งเน้นรูปแบบการประเมินแบบอิงฐานผู้มีส่วนร่วม การประเมินความร่วมมือ การประเมินเสริมพลัง การประเมินมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ การประเมินเชิงสร้างสรรค์ หรือเชิงคุณภาพ และการประเมินเชิงผสมผสาน ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่ควรมุ่งทำวิจัยทางการศึกษาวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อการใช้ประโยชน์ได้จริงและต่อยอดเติมเต็มองค์ความรู้ของศาสตร์ด้านวิจัยวัดและประเมินผลการศึกษาโดยตรง

บทนำ

การวิจัยทางการศึกษาสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทต่างๆ เช่น แบ่งตามสาขาวิชา หรือแบ่งตามกลุ่มเนื้อหาประเด็นที่จะทำการวิจัย ผลงานวิจัยทางการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในแง่การนำผลมาใช้กำหนดเป็นทิศทางพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศและเป็นการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (สวช.) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงได้มีการกำหนดขอบข่ายทิศทาง ประเด็นการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไว้เป็นระยะๆ เพื่อให้ทันกับวิจัยทางการศึกษาและหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินการ

* ศาสตราจารย์ประจำสาขาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

วิจัยได้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพสรุปรวมของ แนวโน้มการวิจัยทางการศึกษา และกอบประกับผู้เขียนทำหน้าที่เป็นผู้สอนในสาขาวิจัย วัดและประเมินผล การศึกษาจึงได้ทำการสำรวจวารสารทางวิชาการในสาขาดังกล่าว เพื่อให้ได้ทิศทางการวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษาตามขอบข่ายประเด็นเนื้อหาที่สำคัญ อันจะเป็น ประโยชน์สำหรับการดำเนินงานวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ต่อไป

วิธีดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร

การวิเคราะห์เอกสารเพื่อนำมาสังเคราะห์สรุปรวบรวมถึงทิศทางการวิจัยนั้น ผู้เขียนกำหนด ขอบข่ายการวิเคราะห์ สังเคราะห์ออกเป็นสองส่วนใหญ่ๆ คือ

1. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ทิศทางการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ส่วนนี้อาศัย การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ได้แก่

1.1 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

1.2 รายงานผลการประชุมวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 11 ของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา

1.3 เอกสารประกอบการนำเสนอ เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของ ประเทศ (พ.ศ. 2555-2558) ของหน่วยงานเดียวกันกับข้างต้น

1.4 บทความงานวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์แนวโน้ม ทิศทาง และประเด็นการวิจัยของ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ช่วงปี พ.ศ. 2550-2554 ของ อวยพร เรื่องตระกูล และคณะ

2. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ทิศทางการวิจัยทางการวัดและประเมินผลการศึกษา การ วิเคราะห์ส่วนนี้อาศัยการศึกษาติดตามความก้าวหน้าของบทความวิจัยทางการประเมินผลการศึกษาที่ ตีพิมพ์ใน American Journal of Evaluation ช่วงปี ค.ศ. 2009-2014 ซึ่งเป็นการติดตามในลักษณะ หัวเรื่อง หรือประเด็นที่นักประเมินผลการศึกษามุ่งเน้นให้ความสนใจทำการศึกษาตามช่วงเวลาดังกล่าว

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารทั้งสองส่วน ผู้เขียนได้นำมาสังเคราะห์ประมวลสรุปเข้า ด้วยกันกับประสบการณ์การทำงานวิจัยและสอนในสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา แล้วฉายภาพ ออกมาให้เห็นถึงขอบข่ายประเด็นต่างๆ ที่เป็นทิศทาง แนวโน้มสำคัญๆ สำหรับการทําวิจัยทางการศึกษา วัดและประเมินผลการศึกษาของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2558-2560 ต่อไป

ขอบข่าย ประเด็นสำคัญสำหรับการวิจัยทางการศึกษา

ขอบข่าย ประเด็นที่สำคัญๆ สำหรับการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2558- 2560 ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและมุมมองตามประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียน ได้แก่

ประเด็นที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบการศึกษา การวิจัยในขอบข่ายตามประเด็นที่ 1 อาจแตกแขนงเป็นประเด็นย่อยๆ สำหรับดำเนินงานวิจัย ได้ดังนี้

1.1 การปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียน/สถานศึกษาทั้งระบบครบวงจร
 1.2 การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
 1.3 การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด (คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ) ของผู้เรียน

- 1.4 การวิจัยและพัฒนารูปแบบส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน
 1.5 การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน
 1.6 การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ประเด็นที่ 2 การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา การวิจัยในขอบข่ายของประเด็นที่ 2 อาจเป็นตามประเด็นย่อยๆ ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา เช่น เด็กเร่ร่อน เด็กย้ายถิ่นตามการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง เด็กอพยพตามชายขอบพื้นที่ของประเทศ

2.2 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการที่สามารถเรียนได้
 2.3 การจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ
 2.4 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนห่างไกลและเสี่ยงภัย

ประเด็นที่ 3 การปฏิรูปการผลิตครูและครูประจำการ การวิจัยในประเด็นที่ 3 นี้ อาจจะแตกประเด็นย่อยๆ เพื่อการวิจัยโดยพิจารณาตั้งแต่การผลิตครู การพัฒนาครู และการรักษาครูไว้ซึ่งครูที่มีความสามารถ มีชื่อเสียง ได้ดังนี้

3.1 การวิจัยกรอบอัตรากำลังครูในสาขาวิชาต่างๆ ที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการผลิตทดแทน
 3.2 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพครู
 3.3 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างครูเก่ง ครูดี
 3.4 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และประเมินคุณภาพครูที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

3.5 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาวิทยฐานะวิชาชีพครูที่สอดคล้อง สะท้อนกับความจริงเชิงประจักษ์

3.6 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาวิทยฐานะวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาทั้งในโรงเรียน/สถานศึกษา

3.7 การพัฒนารูปแบบการสรรหา จัดจ้างครูผู้เกษียณอายุราชการที่มีความสามารถให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อ

3.8 การวิจัยถอดองค์ความรู้ หรือเทคนิควิธีสอนจากครูที่มีชื่อเสียงหรือปราชญ์ชาวบ้าน

ประเด็นที่ 4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ขอบข่ายการวิจัยตามประเด็นที่ 4 นี้ กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องรองรับกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วในอัตราเร่งของทุกๆ ปี ดังนั้น จึงต้องมีการวิจัยทางการศึกษา ตามประเด็นย่อยๆ ดังนี้

4.1 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการจัดการเรียนการสอนของครู เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้เว็บเพจเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

4.2 การวิจัยสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและนักเรียน

4.3 การวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารโรงเรียน สถานศึกษา

4.4 การวิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นที่ 5 การจัดการศึกษาอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในประเทศและประเทศในกลุ่มอาเซียน การวิจัยในขอบข่ายประเด็นนี้มุ่งเน้นไปที่การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดการจ้างงาน หรือการประกอบอาชีพอิสระที่สอดคล้องกับความต้องการในประเทศและประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียน ดังนั้น ประเด็นย่อยๆ สำหรับการวิจัยอาจได้แก่

5.1 การสำรวจความต้องการการจ้างงาน กำลังคนของสถานประกอบการ และหน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน

5.2 การวิจัยและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และ/หรือ หลักสูตรระยะกลาง ระยะยาว เพื่อจัดการฝึกอบรมเร่งด่วนสำหรับป้อนกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานในสาขาขาดแคลน และหลักสูตรระยะกลาง หรือระยะยาว สำหรับผลิตกำลังคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต

5.3 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบสหกิจ หรือแบบอิงฐานความร่วมมือการมีส่วนร่วมจากภาคธุรกิจ หรือสถานประกอบการ

5.4 การวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารหรือทำธุรกิจการค้าของผู้เรียน ทั้งที่เป็นผู้เรียนในระบบการศึกษาตามปกติ และผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น เจ้าของสถานประกอบการ หรือ บริษัท องค์กรทางธุรกิจการค้าที่มีความต้องการขยายการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

ทั้งนี้ การวิจัยตามประเด็นหลักๆ ทั้ง 5 ประเด็นนั้น มุ่งเน้นระเบียบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หรือการวิจัยแบบอิงฐานการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวิจัยเชิงคุณภาพแบบอิงฐานเชิงพื้นที่ และการวิจัยเชิงผสมผสาน

ขอขำยประเด็นสำคัญ สำหรับการวิจัยทางการวัดและประเมินผลการศึกษา

ประเด็นสำคัญๆ สำหรับการวิจัยทางการวัดและประเมินผลการศึกษา ทั้งที่เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ หรือนำไปสู่การปฏิบัติงานทางการจัดการศึกษาของไทย และการวิจัยที่มีลักษณะการติดตามความก้าวหน้าของศาสตร์ทางการประเมินผลการศึกษาที่ได้จากวารสารทางวิชาการต่างประเทศ สามารถจำแนกตามขอขำยประเด็นเนื้อหาสาระได้ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ประเด็นย่อยๆ ที่ควรวิจัยในขอขำยเนื้อหาสาระของประเด็นที่ 1 ได้แก่

1.1 การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินอิงฐานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการประเมิน (Stakeholder-Base Evaluation Model)

1.2 การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดยสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา/เขตพื้นที่การศึกษา

1.3 การวิจัยและพัฒนาเทคนิควิธีการประเมินผลอย่างหลากหลายสำหรับประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สะท้อนความสามารถตามสภาพจริง

ประเด็นที่ 2 การประเมินเชิงพหุพื้นที่ งานวิจัยและประเมินผลในขอขำยประเด็นนี้หมายถึง การประเมินโครงการหรือแผนงานเดียวกัน แต่มีการนำไปปฏิบัติใช้ต่างพื้นที่กัน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาของโครงการหรือแผนงานในเชิงพื้นที่ว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพของการใช้โครงการแผนงานนั้นๆ เพียงไร เช่น

2.1 การประเมินโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาต่างๆ

2.2 การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน

2.3 การประเมินโรงเรียนดีประจำตำบล

2.4 การประเมินโครงการโรงเรียนในฝัน

ฯลฯ

ประเด็นที่ 3 การประยุกต์รูปแบบการวิเคราะห์พหุระดับ สำหรับประเมินประสิทธิผลของโครงการ เป็นการนำเทคนิควิธีการวิเคราะห์ทางสถิติที่เรียกว่าการวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis) มาวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้โครงการระยะยาวและข้อมูลผลลัพธ์ของโครงการนั้นสามารถจำแนกได้ตามระดับ เช่น ระดับตัวบุคคล ระดับครัวเรือน และระดับหมู่บ้าน ตำบล เป็นต้น

ประเด็นที่ 4 การสร้างสมรรถภาพการประเมินและกระบวนการใช้ประโยชน์จากการประเมิน เป็นการวิจัยหรือการศึกษาเร่งติดตามเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการสร้างสมรรถภาพการประเมินและการใช้ประโยชน์จากการประเมินของผู้มีส่วนร่วมในการประเมินโครงการระยะยาว ว่าผู้มีส่วนร่วมนั้นกล่าวมา มีการพัฒนาสมรรถภาพของตนเองทางด้านการประเมินหรือไม่อย่างไร และใช้ประโยชน์การประเมินไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานในโครงการประจำหรือในการประเมินโครงการดังกล่าวหรือไม่เพียงไร

ประเด็นที่ 5 การประยุกต์ใช้แบบแผนเชิงทดลองต่างๆ สำหรับการนำโครงการหรือสิ่งแทรกแซง (Intervention) ทางสังคมไปใช้เป็นการประเมินผลการใช้โครงการ โดยนำแบบแผนการทดลองแบบต่างๆ มาใช้ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายการให้เงื่อนไขการแทรกแซง และการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผล/ประสิทธิภาพของโครงการที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย และ/หรือ กลุ่มเปรียบเทียบรวมทั้งการศึกษาความตรงภายในและภายนอกของการประยุกต์ใช้แบบแผนเชิงทดลองนั้นๆ ด้วย

ทั้งนี้ ระเบียบวิธีการประเมินที่มุ่งเน้นนำมาใช้สำหรับการประเมินในระดับต่างๆ นั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินแบบอิงฐานผู้มีส่วนร่วม การประเมินแบบความร่วมมือ การประเมินเสริมพลัง การประเมินมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ การประเมินเชิงสร้างสรรค์หรือเชิงคุณภาพ และการประเมินเชิงผสมผสาน

สรุป

การดำเนินงานวิจัยทางการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับทิศทางการวิจัยของประเทศ และให้ก้าวติดตามทันความก้าวหน้าทางวิชาการทางด้านวิจัย การศึกษา วัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผลการวิจัยมีการนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง คุ้มค่ากับงบประมาณที่ต้องสูญเสียไป และยังช่วยเพิ่มเติมสร้างความก้าวหน้า สังคม เพิ่มพูนองค์ความรู้ของศาสตร์ด้านการวิจัย วัดและประเมินผลการศึกษาด้วยอีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2552). **ทิศทางและอาณาบริเวณร่วมสมัยทางการวิจัยและประเมินผลการศึกษา (2555-2552)**. www.rattanabb.com สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาครั้งที่ 11 วันที่ 26-27 สิงหาคม 2548 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร**. www.silapasart.com/academic/fullUsum11 สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). **กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษา ของประเทศ (พ.ศ. 2555-2558)**. <http://e-library.onecapps.org/?id=1&BookID=6411> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558.
- อวยพร เรื่องตระกูล และคณะ. (2551). **การสังเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางและประเด็นการวิจัยของ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2550-2554 (บทคัดย่อ)**. <http://cuir.car.chula.ac.th/handle> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558.
- Clair, T. St., Cook, T. D. and Hallberg, K. (2014). Examining the Internal Validity and statistical Precision of the Comparative Interrupted Time Series Design by Comparison With a Randomised Experiment. **American Journal of Evaluation**. Vol. 35(3), 311-327.
- Gee, K. A. (2014). Multilevel Growth Modeling: An Introductory Approach to Analyzing Longitudinal Data for Evaluators. **American Journal of Evaluation**. Vol. 35(4), 543-561.
- Hall, J. N. and Freeman, M. (2014). Shadowing in Formative Evaluation: Making Capacity Building Visible in a Professional Development School. **American Journal of Evaluation**. Vol. 35(4), 562-578.
- Shaw, J. and Campbell, R. (2014). The “Process” of Process Use: Methods for Longitudinal Assessment in Multisite Evaluation. **American Journal of Evaluation**. Vol. 35(2), 250-260.